

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

5TE ÅRG.

DEN 17 JULI 1904.

N^O 42

Återgiftvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: Nathan Söderblom. — Svenskarnes dag i St. Louis. — Två donatorer. — Vårt högre armébefäl. — Karlskrona-regattan. — Den stora järnvägsolyckan i Norrland. — Japanska truppernas frammarsch. — "Kyrkklockan" af Sti Hög. — Brokigt utomlandsnytt. — O. A. Qvam. † — Veckans porträttgalleri. — Första Nordiska fiskeriutställningen — Grupp af deltagare i täflingen Mälaren rundt. — Från Borås skytteförenings insatsskjutning.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORG. 1904.

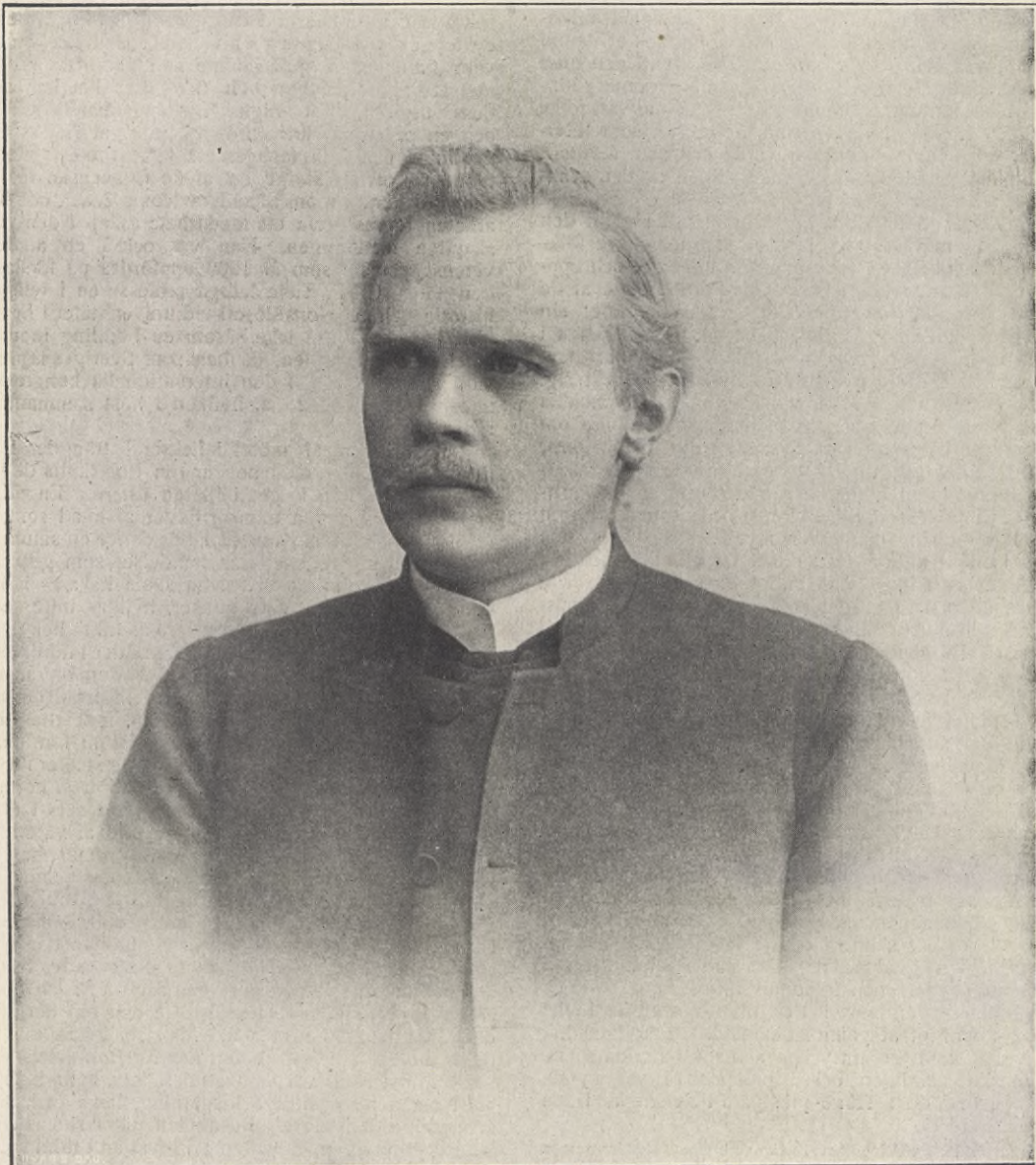

Foto. Dahlgren, Upsala.

NATHAN SÖDERBLOM.
PROFESSOR VID UPPSALA UNIVERSITET.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöfversparre Sklm.—Gbg.

NATHAN SÖDERBLOM.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Våra tidningar innehölla för icke länge sedan meddelande om ett vid midsommartid i Leksand hållet stort ungdomsmöte. Bland deltagarna nämndes äfven professor Nathan Söderblom. Och det sades, att såväl hans predikan i Leksands kyrka som hans tal ute på kyrkvallen vunnit genklang hos den församlade ungdomen. Den som en smula följt professor Söderbloms offentliga verksamhet finner naturligt att så skulle vara. Tendensen i hans verksamhet tycks ligga helt i linje med den sträfvan, hvaraf nämnda ungdomsmöte var en yttring.

Professor Söderblom tillhör nämligen icke de vetenskapsmän, om hvilka det med fog kan påstås, att det verkliga lifvet ligger utom deras intressesfär. Man ser icke sällan i dagspress och tidskrifter artiklar af hans hand, och i det populärvetenskapliga föreläsningarbetet har han tagit liflig del. Och öfverallt märker man, att hans ord komma från en person, hvars intresse famnar mer än ett eller annat vetenskapligt detaljfråga. Man möter en frisk och sund tro på lifvet och dess värde. Arbete bland och med människor ter sig icke för honom som någonting lönlöst. Man förnimmer ingen misströstan om vårt folks framtid. Innerst är väl denna optimism, som tillerkänner alla lifvets yttringar värde och som öfverallt vill utplåna ordet förgäfvad, framgången ur den evangeliska religionens lifsyn.

Professor Söderblom har också slutit sig till den riktning inom vår kyrka, som arbetar för större folklighet och enkelhet i religionens förkunnelse och uppfattning. Man yrkar där på ett bortkastande af de odrägliga bördor, hvarmed kristendomen under sin historiska utveckling blifvit belastad. De mäktiga i denna världen, som vilja binda människors samveten, må lämna ifrån sig hvad de orättmätigt tillryckat sig, Kristi evangelium. Man vill lösgöra detta från alla de själfgodade funderingar, hvori det insnärjts, viss om att dess förmåga att vara "psalmen om lifvet" beror af dess återförande till sin ursprungliga enkelhet.

Öfvertygelsen härom förnimmes ofta som en underström i professor Söderbloms ord, samtidigt som man hos honom märker en mycket stor, i nångens tycke kanske alltför stor, pietet för allt fäderneärfd. Religionen är i hvarje fall enligt hans åskådning icke något snällt och trist, som sträfvad efter att stjäla vårt lifsmod. Det bör därför hvarken utrotas eller noga begränsas till söndagsförmiddagen. Han drivet icke afguderier med former i någondera riktningen. Och man kunde kanske misstänka, att han var den prästman, som för icke länge sedan gjorde sig skyldig till att vid en populär föreläsning någonstans på Upplands landsbygd låta de goda upplandsbönderna sjunga en psalm. En ung man, som godhetsfullt öfvervakar folkbildningsarbetet i det här landet och ser till, att det icke förfuskas, afsträfvade tilltaget mycket exemplariskt i en tidningsartikel, och det är att hoppas, att både upplandsbönderna och prästmannen lärt sig, att psalmsång icke får bedrifvas så där hvar som helst. Om nu prästmannen var professor Söderblom eller ej, vet jag icke; det skulle i hvarje fall vara rätt likt honom, till den grad saknar han sinne för motsatsen mellan kristendom och folkupplysning.

Nathan Söderbloms kärlek till vår svenska kyrka är nog för öfrigt af gammalt datum. Antagligen har den vuxit fram ur intrycken af hans barndomshem. Fadern var nämligen också prästman i vår kyrka. Själ af han född i Trönö prästgård i Helsingland den 15 januari 1866.

Efter år 1883 vid Hudiksvalls läroverk aflagd studentexamen inskrefs han samma år som student vid Uppsala universitet. År 1886 aflade han filosofie kandidatexamen och blef 1892 teologie kandidat. 1892-93 tjänstgjorde han som studentkårens ordförande och förde dess talan vid Uppsala universitets jubelfest i september 1893.

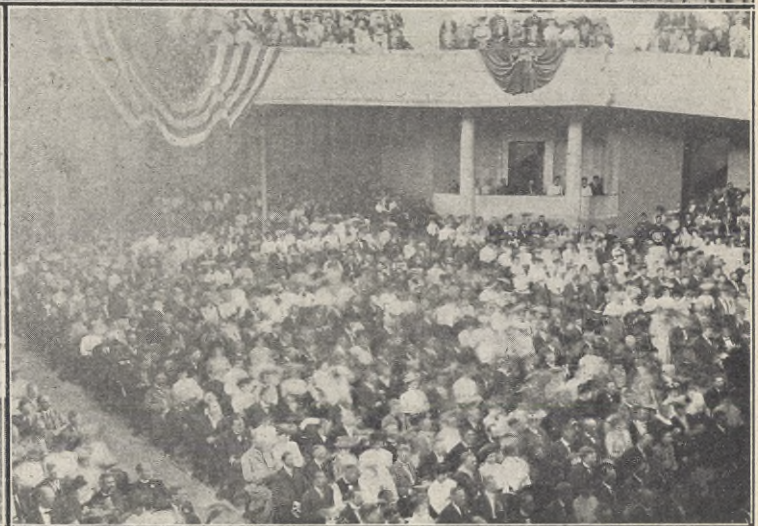
Redan 1894 utnämndes han till pastor vid den svenska församlingen i Paris och samtidigt äfven till sjömanspräst i Dun-

kerque, Calais och Boulogne. Befattningen som legationspredikant i Paris tillhörde de platser, som voro svåra att fylla, därför att dess traditioner ge rätt till stora pretentioner. Men då Nathan Söderblom lämnade den, torde dess traditioner ha varit ännu svårare att uppbära, än då han tillträdde den. Desto märkligare är det, att han trots de mångfaldiga praktiska bestyr, som togo hans tid i anspråk, fann tid till vetenskaplig verksamhet. Han fortsatte i Paris de religionshistoriska studier, hvaråt han redan i Uppsala ägnat sig. Det är framför allt kring parisismen hans arbete här koncentrerat sig. År 1898 erhöi han vid den religionshistoriska sektionen af Ecole des hautes Etudes vid Paris universitet titeln Elève diplômé för en afhandling med titeln "Les Fravashis". År 1901 utnämndes han af den protestantiska teol. fakulteten vid Parisuniversitetet till teol. doktor efter offentlig disputation öfver en afhandling med titeln "La vie future d'après le Mazdéisme". Afhandlingar trycktes i de af det religionshistoriska muséet, Musée Guimet, med bidrag af franska staten utgifna "Annales du Musée Guimet". Under sin vistelse i Paris utgaf han ytterligare tvänne arbeten nämligen "Religionen och den sociala utvecklingen" och "Jesu bergspredikan och vår tid". Redan 1893 hade han dessutom utgifvit några skrifter med titeln "Om kristendomen och Rom" och den lutherska reformationens grundtanke.

År 1901 lämnade pastor Söderblom Paris för att tillträda den professur i teologiska prenotationer och encyklopedi vid Uppsala universitet, till hvars innehafvare han den 5 juli samma år utnämndes. Förutom uppsatser i tidningar och tidskrifter har han sedan dess utgifvit, "Treenighet", "Uppenbarelsereligion" och en på tyska skrifven omarbetning af Tiele's "Compendium der Religionsgeschichte". Professor Söderblom är otvivelaktigt en af de få svenska teologer som äro kända u om Skandinavians gränser, och hvars arbeten representera ett medarbetareskap i den vetenskapliga forskningen. Han var också en af de tre vetenskapsmän, som år 1900 uppfördes på förslag till den af C. P. Tiele lediga professuren i religionshistoria och religionsfilosofi vid universitetet i Leyden. Han kommer alltså icke såsom en främling inom den vetenskapliga världen, då han som Sveriges representant skall deltaga i den internationella kongress för allmän religionshistoria, hvilken i höst sammanträder i Basel.

Schildringen af mötet i Leksand trängdes i våra tidningars spalter med notiser om Bobrikoïfs död och telegrammen från kriget i fjärran östern. En tidning är ju en serie små miniatyrbilder af hvad som sker ute i världen. Dess innehåll blir därför en smula brokigt. Man ser reflexer från händelser som gripa in i världens gestaltning och som skola bevaras i historien, sida vid sida med notiser, hvilkas intresse förligga lika snabbt som trycksvärtans fuktighet. Det är hvardagslifvets små mångskiftande bilder i tidningsspeglarna. Den olikhet i lefnadsfö hållanden som omrama lifvet, går igen i familjenotiserna med deras fetstil och petit. I annonserna trängas de ting som innefattas i begreppet dagligt bröd, och kampen därom förnimmes i annonsernas konkurrens. I tidningarnas spalter förvaras allt detta åt minnet. När vår generation är borta och ett kommande släkte forskar efter vår insats i det af det fått, skall nog ingen trognare bild af vårt lif stå att få än tidningarnas. Och där kommer man helt visst att ofta stöta på Nathan Söderbloms namn. Man skall läsa om hur han en härlig höstdag 1897 ute vid Skokloster talade till de studenter, som samlats vid Oscar II:s 25-års jubileum, och hur han där ryckte sina åhörare med sig, då han talade så allvarligt om den mörka slagskugga som den sociala frågan kastade äfven öfver studentfästans glädje och om det arbete den frågan kräde af alla. Man skall läsa om hans deltagande i ungdomsmöten och föreläsningverksamhet. Minst skall väl vara att läsa om det arbete som varit mannens egentliga lifsgärning, hans verksamhet som universitetslärare. Resultaten däraf skola kanske lättare göra sig märkbara ute i lifvet än i tidningarnas spalter. Men bakom de sparsamma notiserna skall man skymta ett ihärdigt arbete, där medvetandet om alltings relativitet icke stulit bort lifsmod eller forskningsglädje.

Thorngny Segerstedt.

LUNDASTUDENTERNA med sin dirigent Alfred Berg i tåten.

GRUPP AF SVENSK-AMERIKANSKA TIDNINGSMÄN, sammankallade i villan den 24 juni af hr G. Gullberg. På bilden synes hr Gullberg, red: J. Enander, (Heimlandet), C. E. Nilson, (Sv. Kuriren), m. fl.

SVENSKA NATIONALFÖRENINGEN, S:T LOUIS.

Kliché: Bengt Silfverparre.

SVENSKARNE FÖRSAMLADE I HALLEN.

FOTOGRAFIER FRÅN HVAR 8 DAGS KORRESPONDENT.

Kliché · Kem A.-B. Bengt Sjöströmström shtim.—Gbg
SVERIGES NU LEFVANDE STÖRSTE DONATOR.
EFTER PORTRÄTT TAGET I DESSA DAGAR AF HVAR 8 DAGS FOTOGRAF I STOCKHOLM.

TVÅ DONATORER. OSCAR EKMAN. JAMES CARNEGIE.

I förra veckan hade Stockholm besök af skotten hr James Carnegie, hvilken gjort sig bekant som frikostig donator. Hr Carnegie bodde under sitt korta uppehåll i huvudstaden hos sin vän konsul Oscar Ekman. Af konsul Ekman meddelade H. S. D. i n:o 18 för 1901 helsidesbild med utförlig biografi, hvilken slutade med dessa ord:

"Mätte han ännu i många år, med god hälsa, få lefva fosterlandet till ära och välsignelse!"

Dessa ord kunna upprepas ännu i dag, ty allt fortfarande är 92-åringen så lifskraftig och så intresserad af tidens sträfvan, att han i själfva verket är mera ungdomlig, än många som bära blott några decennier på nacken.

Vi vilja här endast i korthet lemna några uppgifter angående den ädle mnanens lif och verksamhet. Född i Göteborg den 16 dec. 1812, blef E. vid två års ålder faderlös. Sexton år gammal, erhöi han anställning hos sin farbroder, innehafvaren af firman Ekman & Co. 1845 lämnade han denna affär och inträdde i firman D. Carnegie & Co., där han avancerade till kontorschef och slutligen till verkställande direktör. Man kan af denna hans befattning förstå, huru nära han stått familjen Carnegie.

E. deltog som bankman verksamt i utvecklingen af det vid 1893 års nationalekonomiska möte föreslagna bankinstituttet, som resulterade i Skandinaviska kreditaktiebolaget, och blef ordf. i den nya bankens styrelse.

1879—81 var E. Göteborgs representant i Andra, och 1883—87 i Första kammaren,

Göteborgs högskola har till stor del E. att tacka för sin tillkomst och hela utveckling. Det är omkring en million kr., som E. tillsammans öfverlämnat åt högskolan, och dessutom har han förmått David Carnegie att gifva en stor donation till samma håll. Nu senast har, som förut meddelats, amerikanaren Andrew Carnegie äfven donerat till högskolan.

E. har vidare sifftat filantropiska bolag för uppförande af arbetarebostäder vid Annedal, han har lämnat bidrag eller grund till kyrkobyggnader, har byggt kyrkor och fattighus, o. s. v. Nykterhetsväsendet har alltid haft en varm vän i honom, och han var ordf. i den kommitté, som bland annat framlade förslaget om "Göteborgssystemet".

Den andre af de här afbildade donatorerna, hr James Carnegie, är son till den förut nämnde David Carnegie och föddes i Edinburgh 1846. Ehuru hans verksamhet strängt taget faller utanför Sveriges gränser, är hans namn både genom hans delägarskap i den stora firman Carnegie & Co. och genom hans stortardade frikostighet som donator oupplösligt fäst vid hans faders andra fädernesland.

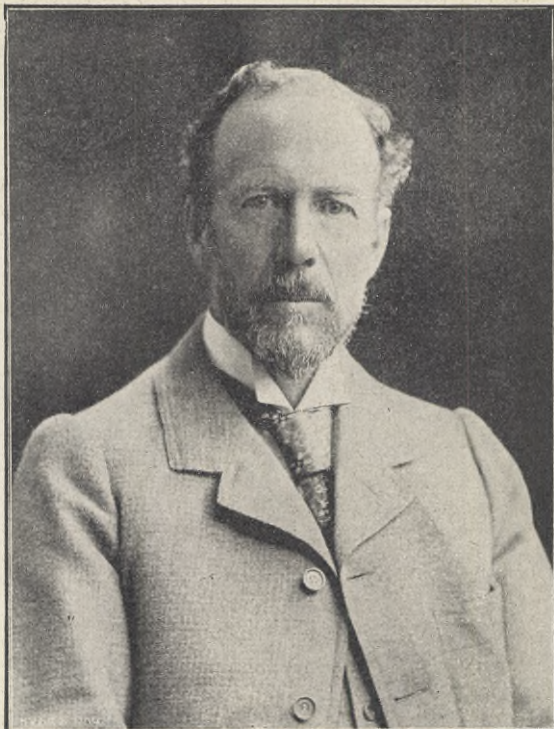

Foto. Hamngriet, Stockholm.

Alité: Bengt Sjöversparre.

JAMES CARNEGIE.
Efter i dagarne taget porträtt.

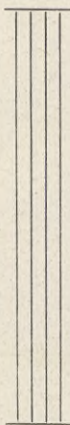
VÅRT HÖGRE ARMÉBEFÄL.

Alité: Bengt Sjöversparre.

A. F. von MATERN.
Generalmajor och Chef för första arméfördelningen.

Till chef för första arméfördelningen har i dagarna utnämnts förutvarande öfversten och chefen för Västgöta regemente Axel Fredrik von Matern. Generalmajor v. Matern är född 4 juni 48 på Vesten i Hjærtums socken. Underlöjtnant vid Göta Art.-reg. 69, löjtnant 75, stabsadjutant och löjtnant vid generalstabben 79, kapten vid gen.-stab. 81, kapten i sitt reg. 84, stabschef i 3:e milit. distr. 88, major vid gen.-stab.

Alité: Bengt Sjöversparre.

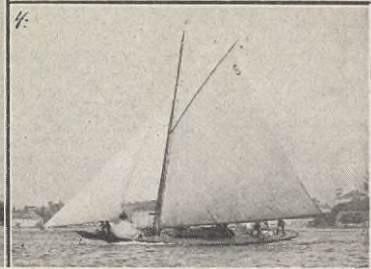
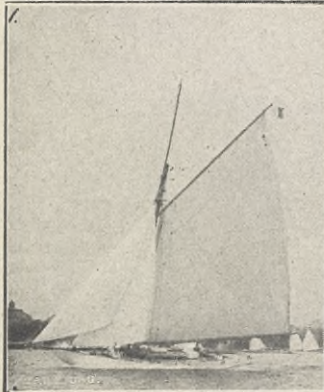
E. W. BERGSTRÖM.
Öfverste och Chef för Kungl. Västgöta regemente.

90, öfv.-löjtn. vid Skaraborgs reg. 94 och chef för Västgöta reg. 96. Ansedd som en af arméns skickligaste officerare.

Till hans efterträdare som chef för Västgöta reg. har utnämnts förutvarande öfverstelöjtn. vid Kalmar reg. Erik Walter Bergström. Öfverste B. är född 5 april 57, inträdde i krigstjänst 77 och fick sin första officersfullmakt 78. Öfv.-löjtn. vid Kalmar reg. sedan 02.

KARLSKRONA-REGATTAN.

Den nyss avslutade regattan i Karlskrona har gynnats af det härligaste segelväder och har omfattats med lifligt intresse. Våra bilder visa flottans kutter "Ingeborg" (1), vinnaren af ett 1:a pris, tyska kryssareskonerten "Susanne", 1:a pris, (hemförde i Kielerregattan konung Edwards pris) samt kuttrarna "Nirvana" (3) och "Blenda" (4)

Amatörfoto. Cedergren, Karlskrona.

NÅGRA AF DE TÄFLANDE JAKTERNA.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöförsparre Sthlm—Gbg.

DEN STORA JÄRNVÄGSOLYCKAN I NORRLAND.

Efter fotografier tagna speciellt för HVAR 8 DAG af Fotograf R. Garfvé, Umeå.

Olyckshändelserna aflösa hvarandra i dessa dagar. Tyvärr har nu en till synes icke oundviklig järnvägsolycka skrivit äfven Sveriges namn på listan. Och tyvärr har äfven denna olycka kräft sitt offer i människolif.

Uppgående norrlandståget urspårade nämligen den 4 d:s ett stycke från Nyåkers station nära Umeå, med den påföljd, att lokomotivet och flera af vagnarna störtade utför banvallen, tvänne personer dödades och flera svårt skadades.

FRÅN OLYCKSPLATSEN: Lokomotivets läge och arbetet med dess upptagande.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöförsparre Sthlm—Gbg.

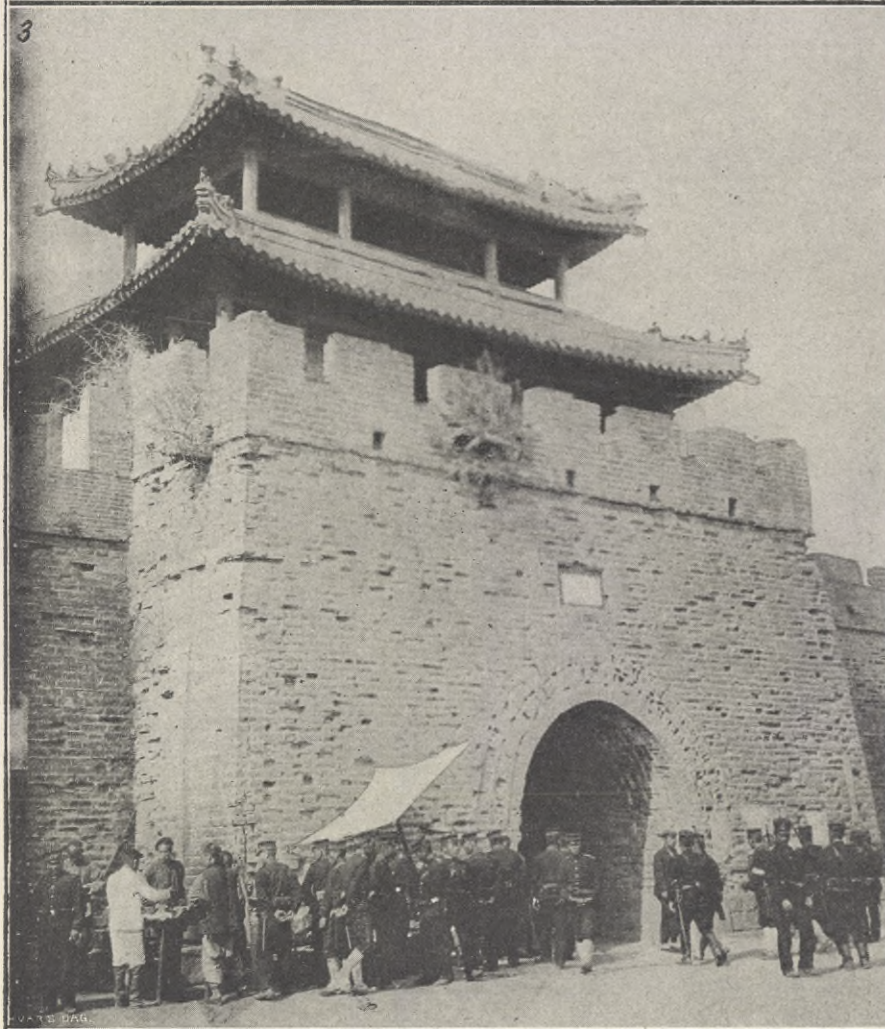

Foto Garfvé, Umeå.

DEN STORA JÄRNVÄGSOLYCKAN I NORRLAND: Scen från olycksplatsen.

Tåget kom på banan mot åskådaren. I kurvan synes en försänkning i banan, där urspårningen började. I fonden synes en 3:dje klass vagn, därintill en 2:dra klass vagn, där två resande dödades. De båda omkomna måste utdragas genom ett hål i botten på denna vagn (X å mindre bilden).

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöförsparre Sklm.—Gbg.

1. GENERAL KUROKI (X) med stab anländer till staden Föngwangcheng å Liaotong halfön.
2. EN SÄREGEN FOTOGRAFI tagen efter striden vid Jalu och visande en japansk generalstabs-officer, som inför de utländska militärrattachéerna håller ett föredrag om japanernas taktik vid denna strid. Bland attachéerna igenkännes Sveriges militäre deltagare i krigshändelserna, kapten Hegardt i den nya hattmodellen (under »2»-an).
3. SCEN VID STORA STADSPORTEN I FÖNGWANGCHENG, General Kurokis hufvudkvarter.
4. JAPANSKA KANONER som placeras å höga punkter, hvarifrån de beherrska ryska ställningar.
5. SÅRADE JAPANSKA SOLDATER.

EFTER SENASTE FOTOGRAFIER.

Kiloh: Kon. A.-H. reogr. Silfverparre, Stålm—Öb.

KYRKKLOCKAN.

En Norrlandsbild för HVAR 8 DAG af *Sti Hög*.

Vid Björknäsårdarna hördes dånet från två forsar, men nedanför de löfklädda stränderna, som gifvit namn åt de båda hemmanen, hvilade älven ut i ett bredt och speglande "sel" (spakvatten). I fjällflodsveckorna, när forsdånet låg som en stark och svällande ton i luften, steg vattnet så högt där, att en roddbåt, om natten var ljus, kunde glida fram öfver tufvorna inne i björkskogen.

På den öfre af Björknäsårdarna, som varit en rik och välmående gård, lefde en bonde som hette Nils Eliasson. Men under hans tid gick det utför med välståndet, och när han dog, var skogen såld och jorden i vanhäfd.

Hans hustru, Ingrid, var en vacker och kraftfull kvinna, men det var sällan, som den sträfva sorgbundenheten i hennes ansikte mildrades. Hon hade aldrig varit lycklig. Som helt ung hade hon blifvit tvingad till ett förmånligt giftermål, och fastän hon inte hörde till dem som klagade, hade hon sedan haft tillräckligt många tunga dagar. Nils Eliasson var en drinkare och slösare, och han for vildt och oresonligt fram i all sin handel ochandel.

Sonen, Nils Erik, hade däremot ärfvt moderns fasta och stolta natur. Det kunde aldrig bli något godt förhållande mellan honom och fadern, och kort efter det han konfirmerats kom han en dag till modern och sade, att han tagit tjänst i en gård i andra ändan af socknen. Ingrid betvingade sig och teg. Hon hade inte trott, att hennes son skulle behöfva ta tjänst hos andra, men hon tänkte det var bättre, att han kom bort, än att agget, som far och son hyste till hvarandra, skulle blossa upp i full låga.

När Nils Erik varit borta ett år, träffades Nils Eliasson af ett slaganfall och dog. Då kom sonen hem och tog itu med jordbruket, och det hände, att folk under den ljusa årstiden såg, hur han arbetade både natt och dag. Marken gaf åter goda skördar, och den gamla väderbitna gården på strandnipan blef upprustad både utan och innan.

Men den våren, när Nils Erik fyllde 25 år, såg Ingrid, hur han ibland stod och stirrade bort mot bergen med ett skarpt veck mellan ögonen. Då tänkte hon, att hon för tidigt slagit sig till ro.

En dag kom han fram med, att han funderade på att resa till Amerika. Ingrid visste, att han skulle slå de tankarne ur hägen, om hon bad honom, men hon teg igen, som hon gjorde den gången, när han berättade henne, att han tagit tjänst. Hon hade sett någonting i hans ögon, som inte fick tvingas.

Men när hon satt och spann linet, som om sommarne böjlade så vackert på Björknäsågora, fick hennes ansikte ofta, utan att hon själf visste det, den gamla sorgbundenheten. När Nils Erik märkte det, kände han harm emot sig själf, och han gick ut och grep sig an med något arbete med en ifver, som om det gällt lifvet.

* * *

På den nedre Björknäsgården fanns det utom de egna döttrarna en fosterdotter, ett fattigt och föräldralöst barn, som socknen först betalat för. Hon hette Helga, och när hon hade uppväxttiden bakom sig, hände det, att mer än en blick stal sig bort till henne, när hon en sommarsöndag satt ljusklädd i kyrkbänken.

Hon hade ljusbrunt hår, som gärna krusade sig i små lockar i pannan, och som glänste till som guld, när det kom i vägen för en solstråle. Hon var vanligtvis blek, men icke af sjukdom, och de mörka ögonen, som brukade skifta i färgen, hade långa och mycket täta fransar.

Hon hade små händer och fötter, och på danserna blef hon en af dem, som aldrig fick vara från golfvet. De andra flickorna visste egentligen inte hvad det kom sig af. En menade, att det var därför, att hon hade

så hvita tänder, när hon skrattade, och en annan, att det var därför, att hon ibland fick en så egen strålgans i blicken.

En midsommarnatt, när de gamla farit för att tillbringa helgen hos en af de gifta döttrarna, var hon ensam hemma. Hon var bjuden på en dans, och hon hade tagit på sig felgdagskläderna, men när tiden kom, att hon skulle gå, blef hon istället sittande stilla på stegen till den löfpryddä förstugubron.

Göken ropade i bergen både i norr och i söder, och solen gick ned utan ett moln på himmeln.

Hon satt där, ända tills det blef midnatt, men då gick hon ned till stranden för att plocka de nio sorters blomsterna, som hon skulle ha under hufvudkudden för att drömma sant.

Det doftade från mark och löf, och kumminen blommade som ett hvitt flor öfver det daggyttaa gräset.

När hon plockat en bukett af så många sorters blomster hon kunde finna, satte hon sig på en sten för att räkna till de nio. Medan hon satt där och lindade omkring dem med ett grässtrå, kom hon att tänka på en sägen, som hon många gånger som barn hört om en kyrkklocka, som skulle ligga på älfbotten nedanför Björknäsårdarna. Den var af silfver och den bevakades hela året om af de osynliga, men en gång hvar midsommarnatt flöt den upp mot ytan. Den, som då fick se en skymt af den eller höra som en klang af silfver i detsamma den sjönk tillbaka, skulle komma att bli mycket rik.

Helga stack sina drömbloster i skärpet, och sedan steg hon i den gamla ekstocken och sköt ut den från land. Hon rodde först ett stycke uppför älven, och sedan hvilade hon på årorna, och lät båten sakta glida utför med strömmen.

Bergen stodo på stup mot en blek, skär himmel, och hon såg änderna flyga med sträckta halsar nere i det ljusa, som speglade luft. Små krusiga sughvirflar drogo sig öfver den blanka ytan, där en strömfåra gick fram, och fisken hoppade högt efter mygg och nattfjärilar. Vattnet hade ännu fjällflodens iskyla, och det glef blankt som silfver kring fingrarna, när hon doppade ned handen.

Hon satt och stirrade ned i det sakta rinnande, svarta djupet, och hon tänkte på, att ingen kunde ha va it fattigare än hon. Men när hon tänkte på, att hon skulle kunna få se en skymt af klockan, kände hon ändå en rysning.

Den hvita sommarhalsduken hade glidit ned öfver håret, men när hon hörde årtag, drog hon upp den och satte sig hastigt till rätta på roddbrädet.

Han, som rodde i den andra båten var snart sida vid sida med henne. Han hade ett brunsteckt, kraftigt skuret ansikte, och hans blå ögon sågo stadigt och skarpt på henne. Den friska blekheten i hennes hy hade fått en åkerbärsblommas ljusaste färg, men ögonen glittrade med sin mörkaste stålgrå glans.

— Jag trodde, att du dansade hela natten i natt, — sade hon.

— Nej, sade han — den, som jag var mest angelägen om att dansa med, fanns inte där.

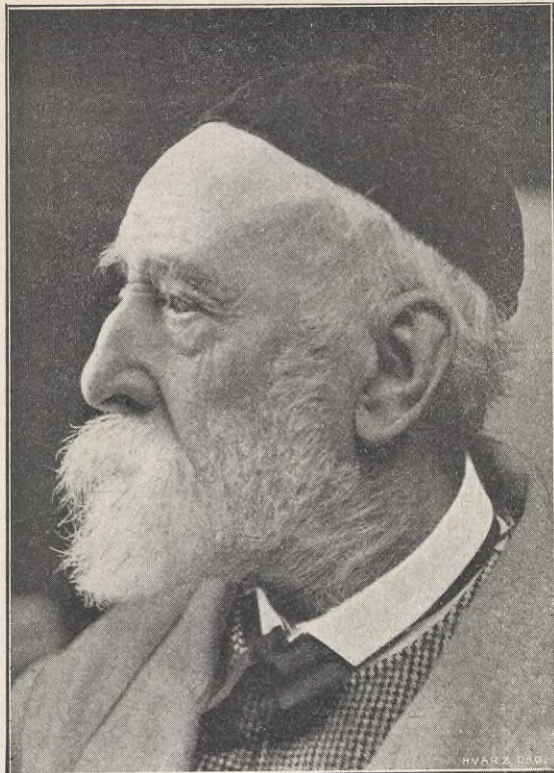
Hennes blick gled bort med de små svartkrusiga hvirflarna kring båten. — Det var besynnerligt — sade hon. — Hvad tänkte hon då på?

— Ja, inte vet jag — sade han. — Men hvarför rör du här fram och tillbaka? Väntar du kanske på någon?

Hon såg leende på honom. — Har du inte hört talas om kyrkklockan, som ligger nere på botten här. Jag väntar på, att jag skall få veta, om jag blir rik.

— Jaså — sade han — är det därför. Det beror väl på dig själf, tänker jag. När du kommer till kyrkan i morgon, står det någon på kyrkvallen, och du behöfver bara ge honom en vink, så har du det

(Forts. å sid. 677).

Efter porträtt.

Klische: Hengt Sjöförsvarre

1. G. F. WATTS. † Berömd engelsk målare.

Den engelska målarekonstens grand old man har alltid 84 år gammal.

Han tilldrog sig först uppmärksamheten genom sin kartong "Caractacus ledes i triumf genom Roms gator", hvilken utställes i Westminster Hall 1842 och tillerkändes ett pris af 300 pund. Några år senare eröfrade han ett ännu större pris genom sina båda dukar "Eko" och "Alfred uppmanande saxarne att hindra danskarnes landstigning". — Andra ryktbara verk af hans pänsel äro "Paolo och Francesca" och "Fata morgana" (1848), "Den barmhertige samariten", skänkt till Manchesters borgare för deras rådhus, "När dufvan vände åter till arken", "Kärleken och döden" och "Hoppet", denna härliga tafla, som så ofta reproduceras: en ängel sittande på jordgloben och spelande på en lyra, där alla strängar sprungit, utom en enda.

På åttiotalet började han måla sina berömda porträtt, hvilka han testamenterat till staten. — Blott ett par ord om denna konst, öfver hvilken det skrivits så oändligt mycket. I de taflor världen äger af hans hand med mindre kompliceradt motiv såsom exempelvis den underbara "Kärleken och döden", har han, medvetet trotsande den anatomiska verkligheten, framtvingit en dominerande linie. Det är ytterst intressant att studera, ur hvilka olika synpunkter detta bildens särdrag framsprungit. Hvad porträtten vidkommer får man säga, att Watts mera målade själen än kroppen. Åtminstone beskyller man hans framställningar af Cobden, Burne-Jones m. fl. för bristande likhet, ehuru det psykologiska elementet är oöfverträffadt.

I lif som gärning var Watts ett äkta brittiskt original, men af den ädla och älskvärda typen. Han visste, huru uppfostrande hans konst måste verka, visste också, att många museer och institutioner inte hade råd att lägga sig till med en rik af den odödlige färgfursten. Därför skänkte han med varm hand sina skapelser, där han fann att det behöfdes, och *hvem som än* bad honom därom, erhöill vackra litografiska reproduktioner af hans verk. Han var en rik man, som hade råd och lust att skapa och gifva. Nu är det stora, fosterlands- och människoälskande hjärtat brutet i döden.

Watts, som afböjt det honom af drottning Viktoria erbjudna adelskapet, hade varit gift med och skild från den berömda skådespelerskan Ellen Terry.

—St—St—

2—4.

Fastän antalet af de vid ång. Norges undergång förolyckade visat sig något mindre än man först antog, är denna förlisning en af de hemskaste som på länge drabbat nordisk sjöfart. De räddade hade stora lidanden att utstå, innan de upptogos af förbipasserande fartyg. Kapten Gundels exempel i hjältemodigt och rådigt beteende följdes af officerer och manskap. Och med det skick, hvare räddningsattiraljen befann sig, ser det ut som de tänkbar flesta blifvit räddade. Den största omvårdnad har visats de olyckliga å bergningsfartygen.

2. ÅNGAREN NORGES FÖRLISNING: Kapten Gundel å Norge.

Efter fotograf.

Klische: Hengt Sjöförsvarre

3—4. ÅNG. NORGES FÖRLISNING: KAPTENEN (X) OCH BEFÅL Å ENERGIE. Foton tagen efter räddningen, och då kapten Gundel befann sig under däck.

ÅNCAREN ENERGIE, som räddade 69 skeppsbrutna.

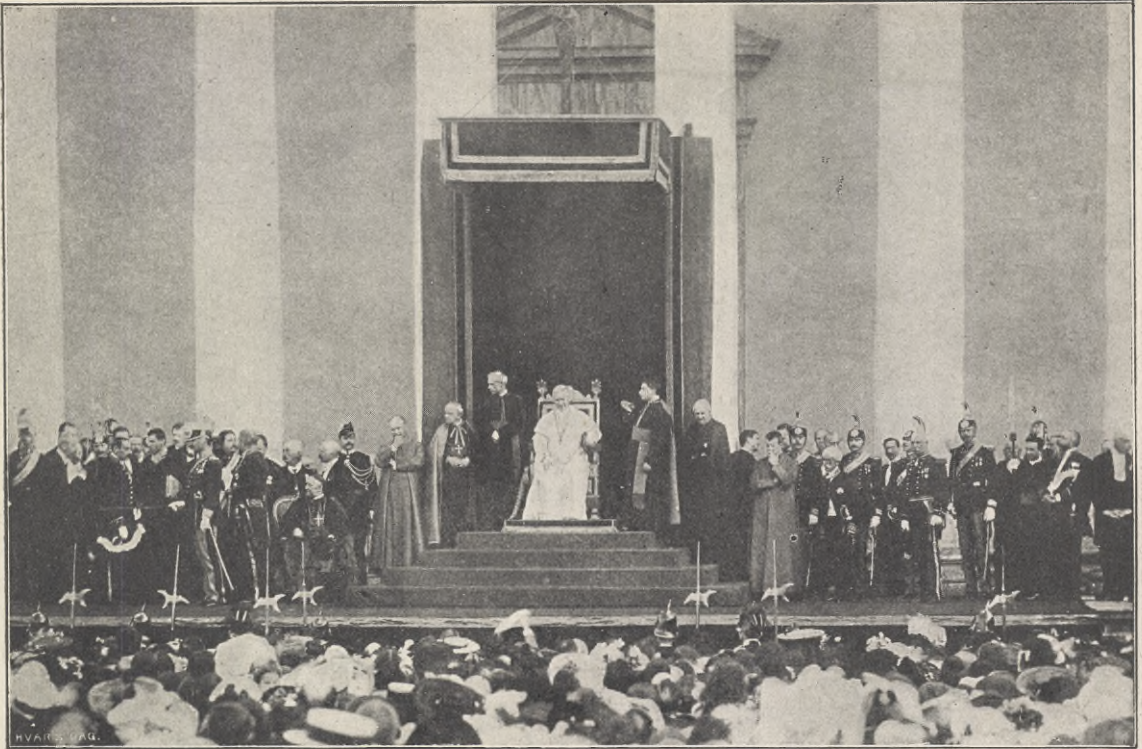
5.

Som bekant beslöt Sully Prudhomme att använda sitt Nobelpris som en fond till prisbelöning af unga franska diktare. Årets vinnare af detta Nobel-Prudhommepris är mademoiselle Marguerite Dupuy.

5. MARGUERITE DUPUY. Vann årets Sully Prudhommepris.

Efter fotograf.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Stålm.-Öbg.

6. PÅFVEN UTDELAR VÄLSIGNELSE ÅT PILGRIMER.

6.

Från ett tillfälle, då det icke torde vara så lätt att begagna sin kamera, kunna vi i dag meddela en bild, som borde vara af intresse för våra läsare. Det är den nye påfven utdelande sin välsignelse åt en del nyligen norrifrån komna pilgrimer.

7.

Ett egendomligt tågmissöde inträffade häromdagen i Paris. Ett lokomotiv exploderade i Gare S:t Lazare och ångpannan slungades omkring 1,000 meter bort och hamnade på Rue de Berne. Ingen människa döddes, men åtskilliga sårades. Stor förödelse åstadkoms i de kringliggande husen.

Efter fotograf.

Kliché: Bengt Silfverparre.

7. FRÅN JÄRNVÄGSMISSÖDET I PARIS.

(Forts. fr. sid. 674.)

klart. Hvad gör det, att han är femtio år och håller på att bli skallig, när han har dubbelt så många tusen kronor, som han har år.

Hon satt med till hälften bortvänd ansikte och doppade årspetsarna sakta i vattnet. — Tycker du, att jag skulle vara klok? — frågade hon.

Han såg ut, som om det börjat koka inom honom. — Jag tycker, att det skulle vara synd om dig — sade han.

— Bara det? — Hon böjde sig litet fram, och hennes ögon skiftade och blefvo nästan svarta. Men det var någonting i rösten, som kom blodet att hastigt skjuta upp mot pannan på honom. — Nej — sade han och såg på henne, — inte bara det.

Hon började att ro mot land, och han höll jämna årtag med henne. Men där de annars brukade landa, gick vattnet öfver grästufvorna, så att de rodde som i en löfsal mellan videbuskar och hvita björkstammar. Då och då klingade en fågeldrill halft som i sömn inne i det gröna.

Luften hade blifvit kyligare, men fast det knappt var ett par timmar efter midnatt, hade himlen börjat rodna och brinna med smala eldstimor öfver bergen i norr. Helga hade rest sig i båten för att bryta en kvist af en blommande rönn, och när hon såg upp, fick hon just se, hur en blixtrande solkant stack fram mellan de gamla svarta tallarna på berget.

Doften från gräs och löf blef starkare och en fågeldrill blef i hast klarvaken. Den väckte andra, och det var, som om en enda jubelväg lyft sig mot den svala guldglansen öfver berget.

Helgas båt hade fastnat på grund, och han som satt i den andra båten rodde tätt intill henne.

— Nu ligger kyrkklockan på åbotnen igen till nästa midsommarnatt, — sade han. Men jag skall berätta någonting för dig. Det hände en gång för många år sedan, att en ung jänta rodde öfver älven här en midsommarnatt. När hon kom midt ut på vattnet tyckte hon, att det lät, som om någon skrapat mot silfver tätt bredvid henne. Rik blef hon också, hettes det, men jag skulle inte önska dig att fälla så många tårar, som hon gjort.

— Var det någon, som jag känner? — frågade Helga.

— Ja, sade han och pekade upp mot den öfre Björknäs. Ården, hon bor där.

En stor hvit fjärl hade råkat i sjönöd, och Helga böjde sig ned för att rädda honom. Med detsamma gledo blommorna ur skärpet och föllo ned i vattnet.

— Ser du, sade hon, nu tappade jag blommorna, som jag skulle drömma sant på i natt. Och nu är solen redan uppe.

Hon vände på hufvudet och såg mot den öfre Björknäsgården, som låg röd uppe på nipan, och hennes blick hängde som förtrollad vid de flammande solarna i rutorna.

— Du Nils Erik, sade hon. Du har väl aldrig trott, att jag på allvar tänkt på den där rikedomen, du vet? Det var kanske dumt af mig, men jag ville så gärna se, om du skulle ta det hårdt.

* * *

På midsommardagens morgon stod Ingrid på förstugubron och hörde, hur det ringde första gången. Sommaren sjöng och surrade omkring henne i det varma solskenet, och ångorna från blommor och grönska ströko genom luften.

Kyrkan låg under bärget på den andra sidan om älven, och när klämtslagen dånade öfver det stålblanka vattnet, tyckte hon, att de ljödo mot henne med midsommarpsalmens ord: "Den blomstertid nu kommer med lust och fågning stor".

På en kulle nära kyrkan såg hon taket af en röd gård mellan björklöfven. Det var hennes föräldrahem, och hon knäppte hårdt ihop händerna som af gammal vana när hon såg dit. Hon tänkte på, hur hon knappt varit mer än barn, när hon blifvit tvingad in i ett elände, som hon först var för ung att fullt kunna fatta. Hon tyckte, att de begått en svår synd mot henne, och hon blef tung till sinnes af att tänka på det denna midsommardag, när minsta strå på marken tycktes fröjda sig.

Hon tänkte också på sonens tal om att resa till ett främmande land. Hon gissade orsaken, och hon tyckte, att han var för god att gå hemma och frätas af en sorg. Och hon tänkte, att fast andra stulit ifrån henne den lycka i lifvet, som rätteligen borde ha tillkommit henne, skulle han få ha sin frihet att söka den, där han helst trodde, att han kunde finna den.

Medan hon stod och tänkte på honom, kom Nils Erik ut från stallet och fram till henne. Han var i skjortärmarna och barhufvad, och det ljusa håret stod rakt och stridt öfver hans öppna solbranta panna.

Han stannade och såg ett ögonblick på moderns ansikte med de stränga linierna och de djupt liggande glänsande ögonen.

— Jag glömde en sak i går, sade han, och det var att sätta björkar kring bron här. Men till nästa midsommarhälg skall det löfvas både utan och innan.

Hon såg förvånad på honom. Han spände ut bröstet och drog ett djupt andetag, och det skarpa vecket mellan ögonen var alldeles borta. — Så tänker du vara kvar här hemma då? sade hon.

— Ja, sade han och såg utöfver älven, som blänkte ljus i vikarna inne bland löfskogen, — en sådan morgon, som det är i dag, tycks det, som om det inte skulle vara lätt att resa härifrån. Och jag vet en annan, som också både vill leva och dö här.

En stund senare var Ingrid på väg till kyrkan, som lyste hvit under bärget, där stranden höjt sig i gröna sluttningar från älven. Svarta svalvingar skuro förbi henne och vattnet blänkte och forsade kring båtstäfven. Hon satt med händerna knäppta kring psalmboken, och hon tänkte på varslat, som hon trott sig höra en gång en midsommarnatt.

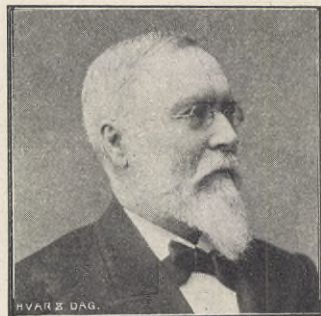
Hennes hjärta hade klappat då, när hon tänkte på att det bådade henne rikedom. Men hon kunde inte ana, att hennes hår skulle börja gråna innan den dagen kom, då hon kunde säga till sig själf, att det gått i uppfyllelse.

O. A. QVAM. †

F. d. norske statsministern O. A. Qvam afled d. 8 d:s i Kristiania.

F. i Molde 34, student 53, advokat i Trondhjem. Vid 40 års ålder stortingsman. Justitieminister i Steens kabinett 91—93 och 98—02. Detta sistnämnda år norsk statsminister i Stockholm.

Qvam var en person med stor begåfning och okuif viljekraft.

O. A. QVAM. †

H. T. BJÖRKLUND.

Till landshöfding i Västerbottens län har utn. öfverdirekt o. chefen för patent o. reg.-verket H. T. Björklund. Landshöfd. B., som sålunda blifvit landsh. Grusebjörns eftertr. är född i Stockholm o. 55 år gam. V. häradshöfd. 76, notarie i 1:sta kam. 81, kamrerare i gen.-poststyr. 86, byråchef därt. 89 o. chef för pat.-verk 1900.

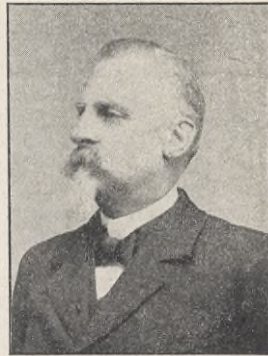
L. W. PETERSSON.

65 år fyllde den 8 juli apotekaren Lars Wilhelm Pettersson i Mönsterås.

HJ. KOCK.

60 år fyllde den 2 juli stationsinspektoren vid Stockholms Centralmajoren Viktor Hjalmar Kock. 65 underlöjtn. vid marinreg., som indrogs 72, blef K. sedermera o. o. stationsskrifvare vid Sthlms central. Transp. 86 till den nyuppsatta Blekinge bataljon o. avanc. till kapten, tog 97 afsked o. blef major i armén.

C. O. LINDEBLAD.

Kaptenen o. fängelsed. Carl Oscar Lindeblad fyllde d. 8 juli 60 år. Stud. 63, underlöjtn. 68 vid Skarab. reg. 78 löjtn., 86 kapten, bevilj. 95 afsked. 88 bevakningsbef. vid Kronarbetsstationer i Borghamn. 91 direktör vid kronarbetstationen å Turkö, 95 direktör vid länsfängelset i Västerås.

P. HALLGREN.

Kyrkoherden Per Hallgren i Råby-Rönö, fyllde den 26 juni 75 år. Stud. i Uppsala 53, teor. teol. examen 56, prakt. teol. examen 57, prästvigd s. å pastoralexamen 65, komminister i Södertälje 66, kyrkoherde i Trosa stad 67, i Råby-Rönö 84.

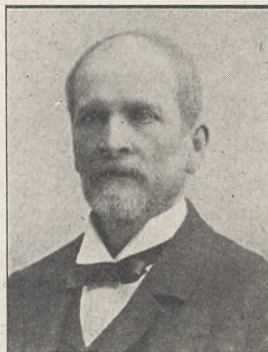
L. CH. M. SCHÖNING.

70 år fyllde den 1 juli öfversten i armén Ludvig Christian Mauritz Schöning af Sveriges och Norges interimregering konstituerad underlöjtn. 52, chef för Västerbottens fältj. kår 87 o. f. Västerbottens reg. 93, afsk. m. tillst. att kvarstå i armén 97. Ord. i styr. f. Riksb. afdelningsk. i Umeå, v. ordf. i Västerbottens läns hush. sällskap. Inspektör vid Umeå läroverk.

C. F. GREVILLIUS.

Kaptenen i armén Carl Fredrik Grevillius fyllde den 6 juli 70 år. Volontär vid Bohusläns regemente 50, 53 underlöjtnant vid Älfsborgs reg., löjtnant 72, kapten 84. Erhöll 63 afsked med pension. Bevistat färdtag i Amerika och Danmark.

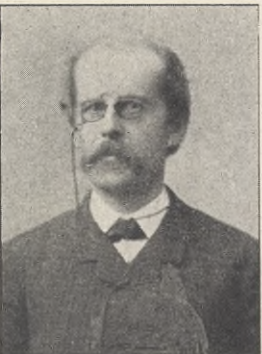
C. CH. SÖDERSTRÖM.

Grosshandl. Carl Christian Söderström i Stockholm har nyligen erb. vet.-akad. 100 000 kr. för Ica-jande af den nat.-ekon. vetensk. med best. afstånd från socialism och kommunism. F. i Sthlm 24, 57-89 grosshandl. sederm. hufvudsakl. storjordbr i Uppland. Mycket anl. kommunalm. i Sthlm. Riksdagsm. 82-84.

J. E. JANSON.

Kontraktsposten, kyrkoh. i Nyköpings Östra, Johan Emil Janson fyllde d. 5 juli 65 år. Stud. 57, fil. kand. 67, kyrkoh. i Näsby 74, folkskoleinspektör sedan 77, kontraktspost i Fellingsbro kontrakt 91, inspektör för Lindes samskola 97, kyrkoherde i Nyköpings östra 01.

T. O. ALSING.

Den 4 juli fyllde ingenjören T. O. Alsing i Köping 60 år. A. har varit mångårig ledamot af stadsfullmäktige.

G. L. E. VON POST.

Kaptenen i armén, stationsinspektoren i Sollefteå Gustaf Ludvig Ernst von Post fyllde den 29 juni 60 år. Underlöjtn. vid k. Södermanlands reg. 65, löjtn. 72, byråingenjör vid statens järnvägsbyggnader 72-82, vid statens järnvägstrafik sedan 82. Kapten i armén 94, stationsinspektör vid Sollefteå s. å.

E. STEFFANSON.

60 år fyllde den 10 juli verkstäl-lande direktören för Mackmyra Sulfitt Aktiebolag, bruksägaren E. Steffanson.

PORTRÄTTGALLERI

E. LINDELL.

Överläkaren vid Växiö hospital Emil Wilhelm Lindell fyllde den 1 juni 50 år. Student i Kalmar 73, med. lic. 88. Biträdande läkare vid Göteborgs hospital 82-83 samt 86-96, läkare vid Nyköpings hospital 96-98 samt sedan 93 öfverläkare vid Växiö hospital.

FR. BRUNDIN.

50 år fyllde den 6 juli manufakturhandländen och stadsfullmäktigen Frans Brundin i Stockholm.

C. H. TIDELIUS.

50 år fyllde den 5 juli läraren vid Maria folkskola C. H. Tidelius som i många år varit sekreterare i föreningen Barnavännerna.

C. A. FOCK.

50 år fyllde den 29 juni majoren vid Göta lifgarde friherre Carl Alexander Fock. Volontär vid Skaraborgs regemente 72, underlöjtnant vid k. Svea lifgarde 76, löjtnant 81, kapten 94, major 03.

N. HILDESTRAND.

55 år fyllde den 5 juli disponenten för S:t Eriks bryggeriaktiebolag i Stockholm Nils Hildestrand.

C. FR. EDHOLM.

50 år fyllde den 9 juli bokhandländen Carl Fr Edholm i Västervik. E. är framstående kommunalman, led. af stadsfullmäktige och dess beredningsutskott, ledamot af vattenlednings- m. fl kommittéer. Ordf. i Kalmar läns skytteförbunds verkställande utskott.

P. ERLANDSON.

50 år fyllde den 6 juli f. ordföranden i Göteborgs kontoristförening, kontorschefen Per Erlandson.

T. STENBECK.

40 år fyllde den 5 juli dr Thor Stenbeck i Stockholm, bekant för det intresse hvarken han studerat och praktiserat med Röntgen- och Teslastrå ar. S. som är född i Kristianstads län, blef student i Lund 83, med. lic. 95 samt har sedan dess praktiserat i huvudstaden.

B. F. SERGEL. †

F. d. kapt. vid Södermanlands reg. Birger Fredrik Sergel afled d. 1 juli på sin egendom Spånga i Södermanland. Född 20, ingick han 36 som fänrik vid Södermanlands regemente, därifrån han som kapten tog afsked 71 för att ägna sig åt skötsel af sin egendom.

G. CH. E. STIERNSTAM. †

F. d. kaptenen vid kongl. Bohusläns regemente, Gustaf Charles Emil Stiernstam afled den 1 juli i Uddevalla. 86 år gammal. S. var en af veteranerna från 1864 års danska krig.

J. A. AULIN. †

Den 3 juli afled i Eskilstuna disponenten, skattmäst. i Sveriges storkloge af godtemplarord., f. riksdagsmannen Johan Adolf Aulin, f. 36. Under 3 perioder tillh. A. andra kam. Flerår. led. af stadsfullm. i Eskilstuna var han äfven anlitad i Andra förtruppdr. Inom godtempl.-ord. intog A. en synnerl. framskjutande ställning.

A. P. R. UDDIN. †

Kyrkoherden i Sanda pastorat, f. kontraktspr. i Medelkontr. Anders Petter Reinhold Uddin afled den 29 maj. Född. 42, stud. 66, kommin. i Sanda 73 samt kyrkohrde därst. 82. År 86 förordnades han till folkskoleinspektör och valdes 94 till kontraktsprost.

FÖRSTA NORDISKA FISKERIUTSTÄLLNINGEN.

Foto. Jonason. Gbg.

SCEN FRÅN UTSTÄLLNINGEN Å CARLSTENS FÄSTNING I MARSTRAND.

Kliché: Bengt Sjöqvistsparre.

Vid årets velocipedtävling Mälaren rundt eröfrades första priset för 3:dje gången af hr *Morén* (X), som därmed för alltid blef vinnare af tävlingspokalen. Ledare var den framstående idrottsmannen kapten *Drake* vid Svea lifgarde (med papperet i hand).

HVAR S DAG.

HVAR S DAGS FOTOGRAF I STHLM.

GRUPP AF DELTAGARE I TÄFLINGEN MÄLAREN RUNDT.

Kliché: Bengt Sjöqvistsparre

Borås skytteförening hade den 3 juli inbjudit Göteborgs och Bohusläns samt Älfsborgs läns skytteförbund till en gemensam prisskjutning vid Borås. Det bästa väder rådde och skjutresultaten blefvo vackra.

Efter fotograf.

FRÅN BORÅS SKYTTEFÖRENINGENS INSATSSKJUTNING: Grupp af deltagare.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöqvistsparre, Sthlm—Gbg.